

ENTREVISTA A ASHAN PILLAI

Viola solista de l'OBC

"Espero que la cultura mediterrània tingui prou força per resistir les influències americanes."

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya és protagonista habitual de la programació de Catalunya Música, que emet en directe la seva temporada de concerts els diumenges al matí i els repeteix els dimarts a la nit. El desig de conèixer la trajectòria artística dels seus músics ens porta avui a entrevistar Ashan Pillai, que n'és viola solista des de l'any 2000.

El teu nom i el teu cognom són molt poc habituals a casa nostra i ens agradaria que ens expliquessis la teva procedència.

Sóc anglès, però vaig néixer a l'illa de Sri Lanka, en concret a la ciutat de Colombo. Aquest és el meu país d'origen i el de la meua família.

Un dels territoris afectats pel tsunami...

Es dona la circumstància que vaig arribar a Colombo per passar-hi les vacances el mateix dia del tsunami. Afortunadament, la ciutat es troba a l'altre costat de l'illa i el tsunami no ens va afectar directament.

Tens familiars o coneguts que n'hagin patit les conseqüències de manera directa?

El meu oncle i la seva família es van salvar per poc. Nou hores abans del tsunami van marxar d'un hotel que va quedar completament destruït.

Creus que costarà molt que Sri Lanka superi aquesta desgràcia?

Al meu país vam tenir un conflicte armat de 20 anys i estàvem acostumats a conèixer amb tràgedies periòdiques que calia superar. La llàstima és que, després d'haver aconseguit aturar les armes fa un parell o tres d'anys, hagi arribat aquest desastre que ha afectat sobretot tota la gent que viu exclusivament de la pesca.

Quan va sorgir el teu interès per la música?

Vaig començar amb el violí quan tenia 6 o 7 anys i als 11 vaig passar a la viola per indicació de la meua professora, que va creure que la meua complexió gran i els braços llargs eren més indicats per a aquest instrument. A mi em va semblar molt bé perquè ja m'agradava més la sonoritat de la viola que no pas la del violí.

Alguns intèrprets de violí, com Pinchas Zukerman, de vegades alternen aquest instrument i la viola. Creus que és una pràctica recomanable?

Crec que sí, tot i que pocs músics ho poden fer a un bon nivell. Zukerman, que va ser professor meu, és realment molt bo i fins i tot penso que és més un violista que no pas violinista, pel tipus de so que treu de l'instrument. També penso que mentre estàs estudiant és bo alternar durant un o dos anys els dos instruments.

Tu ho vas arribar a fer?

Sí, a l'escola vaig tocar el violí com a instrument de jazz, tot i que això no ho he dit mai.

En els ambients musicals és habitual sentir acudits en què els intèrprets de viola no surten gaire ben parats. Això passa a tot arreu?

A tot el món. Aquesta mala reputació ve dels anys 40 i 50 en què moltes orquestres van pujar de nivell de manera ràpida i evident i la viola va ser l'últim instrument a aconseguir aquesta millora. Avui aquests acudits ja no tenen una base real.

Creus realment que el nivell mitjà dels instrumentistes de viola és avui el mateix que el de la resta d'instruments de corda?

M'atreveria a dir que fins i tot superior. Dono classes a l'ESMUC, on tinc alumnes de tot l'Estat, i penso que el nivell dels intèrprets de viola està pujant molt, tot i que es nota molta diferència entre el grau mitjà i el superior. Fins fa pocs anys era habitual que els estudiants marxessin a l'estranger per completar la seva formació musical i ara penso que això ja no és imprescindible.

Mozart i Stamitz van escriure per a la viola, i al segle vint també ho van fer Walton, Hindemith i Martinu, entre d'altres. Malgrat això, hi ha períodes molt llargs sense obres importants per a aquest instrument. Què ho va motivar?

La manca de virtuoses de l'instrument. Crec que l'interès pel timbre especial de la viola sempre ha existit, però no sempre hi ha hagut grans instrumentistes. Durant el segle 20 gran part de les obres es van compondre per a W. Primrose i L. Tertis i els seus deixebles. És probable que anteriorment no existissin virtuoses d'aquest nivell.

Cenyint-nos ja a la teva trajectòria musical, voldríem saber quina importància han tingut els concursos d'interpretació.

Molta, per diferents raons. D'una banda, per l'autodisciplina que suposa preparar un programa extens, complex i variat, sovint en poc temps. D'altra banda, perquè toques davant d'un tribunal format per gent amb molta experiència als quals pots demanar l'opinió. I finalment perquè t'obren la porta a poder tocar en públic, que és el que tots volem. Jo recomano als meus alumnes que es presentin a concursos.

Quin paper ha tingut la música de cambra en la teva carrera?

Bàsic fins a la meua arribada a Barcelona. A Londres vaig ser un dels fundadors del grup Mobius, format per set instruments, i vaig tocar durant uns anys a l'English Chamber Orchestra i al seu grup de cambra. Crec que és la meua especialitat i que aquest bagatge m'ha servit molt en la meua feina com a cap de violes de l'OBC. En la música de cambra s'escolta més, s'és molt més flexible i es busca un so de conjunt.

Pel que fa a la música simfònica, quin és el repertori que t'agrada més interpretar?

Tot i que la música del romanticisme i del postromanticisme m'agrada, en general disfruto més amb el classicisme. Els concerts de piano de Mozart em fan veure el cel.

Què et va empenyer a deixar Londres i venir a treballar a Barcelona?

Les ganes de millorar la meua qualitat de vida. Durant els últims anys vaig haver d'agafar, de mitjana, un avió més o menys cada tres dies per les diverses feines que feia. Sens dubte a Londres els músics malviuen. La qualitat que més es valora allà és la lectura a vista però, per mi, això no té tant valor. Amb un únic assaig s'acostuma anar a concert, i aquest fet crea una gran tensió.

Tu que coneixes els públics de les dues ciutats, amb quin et quedes?

Prefereixo el públic català. Per cert, a Anglaterra i també a Alemanya estan patint una crisi important de públic en algunes de les seves sales més prestigioses. Penso que l'origen d'aquest problema l'hem de buscar en la influència de la cultura nord-americana i en la immediatesa que demana en tots els àmbits. Espero que la cultura mediterrània tingui prou força per resisitir les influències americanes.

Per acabar, m'agradaria que ens recomanessis algun dels compactes que has enregistrat fins ara, per poder descobrir algunes obres del repertori per a viola.

Us recomano dos discos. Un recull dels concerts de Hoffmeister, contemporani de Mozart, que vaig registrar amb Christopher Hogwood i l'Orquestra Gulbenkian i un disc que vaig gravar amb el grup Mobius de Londres que conté la sonata per a flauta, viola i arpa de C. Debussy.

Ignasi Pinyol
Locutor - Presentador
Catalunya Música